

zijn rede kon uitspreken. In de senaat had hij enkele maanden tevoren zijn collega's dringend gemeld dat haast geboden was: andere universiteiten zouden ook op het idee kunnen komen te pronken met de prestigieuze oud-premier. Dat Colijn aanvankelijk bezwaar maakte tegen de toekenning, zal Diepenhorst niet rustiger hebben doen stemmen. In het dankwoord van Colijn was niets meer terug te vinden van zijn aanvankelijke aarzelingen. Integendeel, hij toonde zich verheugd dat het juist deze universiteit was die hem de eregraad verleende. De 'beginselen die aan den arbeid der v.u. ten grondslag liggen' waren hem steeds 'tot richtsnoer geweest', zei hij in zijn dankwoord. Wel erkende Colijn deemoedig dat zijn rijk gevarieerde leven 'niet bijzonder geëigend (was) tot wetenschappelijke beoefening van zelfs maar één enkel vak van academische studie'. De universiteit zal dat later niet hebben betreurd, maar juist blij geweest zijn met de eredactor. Colijns 'Sternstunde' moest toen namelijk nog beginnen. Van 1933 tot 1939 was hij vier maal premier – en niet slechts een premier voor het antirevolutionaire volksdeel. Hij groeide in jaren van diepgaande economische crisis uit tot sterke man van Nederland. 31

Colijn zou Nederland lang na zijn dood nog bezighouden, ja zelfs tot op de huidige dag onderwerp van discussie blijven. In zijn partij bestond na de oorlog verlegenheid over diens economische en politieke koers. Van die verlegenheid was in de roemruchte jaren zestig niets meer over: Colijn werd ondubbelzinnig veroordeeld vanwege zijn beleid in de crisisjaren, dat star werd genoemd en hardvochtig jegens de minderbedeelden. Begin jaren zeventig zorgde de economisch historicus P. W. Klein echter voor een kentering van dit beeld. Hij poneerde dat de marges om economisch beleid te voeren in de jaren dertig even smal waren als ze eerder en later waren en dat Colijn dus weinig verweten kon worden. Die opvatting werd in de jaren negentig bestreden door de economisch historicus J. L. van Zanden en, in diens voetspoor, door biograaf Herman Langeveld. Zij nagelden het beeld van Colijn als star en hardvochtig economisch denker nog eens vast in het geheugen van Nederland. Niettemin: dat Colijn ook in deze eeuw zo vast in het geheugen staat gegrift, kan als een bewijs worden gezien van zijn statuur.